

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/22/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1219200008
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Bolebruch
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1219200008.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Bolebrucha a sudcov Mgr. Patricie Skotnickej a JUDr. Alexandry Hanusovej v spore žalobcu: ESET, spol. s r.o., IČO: 31 333 532, Einsteinova 24, Bratislava, zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Kubinom, Bottova 2A, Bratislava, proti žalovanému: C.E.N. s.r.o., IČO: 35 780 886, Gagarinova 12, Bratislava, zastúpenému advokátom Mgr. Tomášom Szabom, Blumentálska 20, Bratislava, o určenie povinnosti vysielateľa odvysielat' opravu, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 12.09.2019, č.k. 9C/1/2019-77, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, o ktorej výške rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 02.01.2019 domáhal uloženia povinnosti žalovanému odvysielat' opravu výroku JUDr. Andreja Danka odvysielaného naživo dňa 11.11.2018 v relácii „V politike“ a to v nasledovnom znení: „Dňa 11.11.2018 bola v Televízii TA3 odvysielaná relácia „V politike“, v ktorej odznel nasledovný výrok: „Ak máme tu firmu ESET, ktorá vlastní Progresívne Slovensko a financuje všetkých kandidátov od prezidenta cez všetkých ostatných, že je to veľmi nebezpečný jav pre spoločnosť, v kontexte toho, že tieto firmy často disponujú aj návykmi a informáciami o správaní spotrebiteľov.“ (ďalej aj ako „dotknutý výrok“). Tento výrok je nepravdivý. Spoločnosť ESET nevlastní ani nefinancuje politickú stranu Progresívne Slovensko. Spoločnosť ESET nefinancuje žiadnych kandidátov do volených funkcií. Spoločnosť ESET neposkytuje žiadne údaje akýmkoľvek politickým stranám, či kandidátom, ani ich nijakým spôsobom neuchováva, ani neanalyzuje za účelom využitia v politickej súťaži, resp. iným zákonom odporujúcim spôsobom“. Žalobca dôvodil, že vtedajší predseda Národnej rady Slovenskej republiky a predseda Slovenskej národnej strany JUDr. Andrej Danko dňa 11.11.2018 v relácii „V politike“, v priamom prenose ako hosť tejto televíznej relácie, uviedol o ňom výrok obsahujúci nepravdivé a skresľujúce skutkové tvrdenia, konkrétne, že 1/ „vlastní Progresívne Slovensko a financuje všetkých kandidátov od prezidenta cez všetkých ostatných“ a 2/ v kontexte s predchádzajúcim tvrdením o financovaní politických strán a kandidátov a ďalšími tvrdeniami, ktoré sú uvedené žalobe, často disponuje aj návykmi a informáciami o správaní spotrebiteľov, tieto preto môžu byť uchovávaním, či analýzou takýchto dát využívané pre potreby politickej súťaže. Žalobca zdôraznil, že pred podaním žaloby požiadal žalovaného v súlade s § 21 ods. 1 zákona 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z.z.“) o uverejnenie opravy nepravdivých informácií, ktorú žiadosť žalovaný prevzal dňa 11.12.2018, pričom listom zo dňa 20.12.2018 ho informoval, že jeho žiadosti nevyhovel. Pokiaľ išlo o dôvody uvádzané žalovaným, tieto v kontexte práva na opravu v zmysle § 21 ods. 9 zákona č. 308/2000 Z.z. nepovažoval za relevantné pre odmietnutie uverejnenia opravy.

Žalobca požadovaním opravy nevyvodzoval voči žalovanému žiadnu zodpovednosť za výroky JUDr. Andreja Danka, ani si voči nemu neuplatňoval sankciu, keď si uplatnil len právo opravy odvysielaného nepravdivého alebo pravdu skresľujúceho údajá o jeho osobe, nakoľko jeho obchodné meno bolo v programovej službe spomenuté. Poukázal na to, že v spoločnosti a na trhu požíva výnimočne dobré meno a keďže pôsobí v oblasti kybernetickej bezpečnosti je pre neho obzvlášť dôležitá dôvera jeho klientov; z tohto dôvodu by konanie, ktoré popisoval JUDr. Andrej Danko znamenalo porušenie právnych predpisov a vážne narušenie tejto dôvery. Keďže označený výrok odvysielala programová služba TA3, ktorej vysielateľom je žalovaný, mal žalobca za to, že uvedené zakladá jeho pasívnu vecnú legitimitáciu v spore; bolo pritom povinnosťou žalovaného výrok JUDr. Andreja Danka opraviť. Žalobca podotkol, že pokiaľ by žalovaný tvrdil, že predmetné výroky JUDr. Andreja Danka sú pravdivé a nie sú pravdu skresľujúce, zaťažovalo by ho dôkazné bremeno preukázania ich pravdivosti. V tejto súvislosti pritom podotkol, že realizáciou práva na odvysielanie opravy nijako nezasahuje do práva na slobodu prejavu.

3. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie a zistil, že dňa 11.11.2018 o 11 hod. a 17 min. bola v rámci televíznej programovej služby TA3 odvysielaná v premiére on line diskusná relácia so zástupcami politických strán „V politike“, ktorej hostia JUDr. Andrej Danko, Miroslav Beblavý (strana Spolu), Ivan Štefunka (strana Progresívne Slovensko), Alojz Hlina (strana KDH), Robert Fico (strana Smer-SD), Richard Sulík, (strana SaS), Béla Bugár (strana Most-Híd), Boris Kollár (strana Sme rodina), Ján Marosz (strana OĽaNO) a Ján Baránek (politický analytik), komentovali priebeh a výsledky volieb do orgánov samosprávy obcí 2018. Nebolo sporné, že každému hosťovi relácie bol poskytnutý rovnaký priestor na vyjadrenie a každý z nich mal možnosť vyjadriť sa k rovnakým témam. Predseda Národnej rady Slovenskej republiky a predseda Slovenskej národnej strany JUDr. Andrej Danko ako jeden z hostí relácie predniesol v minútovej sekvencii približne 32:04 záznamu z relácie vyjadrenie v znení: „ja vždy hovorím, médiá niektoré začínajú patriť silným firmám, ktoré vlastnia dneska už aj politické strany, vytvoria digitálneho hrdinu, na základe toho, že marketingové firmy s rôznymi prevádzkovateľmi IT dokážu identifikovať, čo ľudia očakávajú a vytvoria digitálneho primátora, digitálneho starostu, ešte ho zafinancujú silní ľudia a tu sú niektoré výsledky v regiónoch“. V ďalšej časti relácie v minútovej sekvencii 34:23 záznamu uviedol: „Ak niekto vytvorí virtuálne nejakého hrdinu a médiá, ktoré patria tým istým finančným skupinám ho podporujú - zo dňa na deň urobia z kandidáta prezidenta alebo primátora. Toto je nebezpečný jav v spoločnosti, ktorý ja budem pomenovávať a budem kritizovať. Ak máme tu firmu ESET, ktorá vlastní Progresívne Slovensko a financuje všetkých kandidátov od prezidenta cez všetkých ostatných, že je to veľmi nebezpečný jav pre spoločnosť, v kontexte toho, že tieto firmy často disponujú aj návykmi a informáciami o správaní spotrebiteľov. Toto sú veci, ktoré ja budem do budúcnosti často pomenovávať z hľadiska takej digitálnej bezpečnosti, z hľadiska uchovávania dát, analýzy dát, pretože dnes už politika nie je len o súťaži politických strán v regiónoch, ale je to už dneska aj o tom, kto tú stranu začne financovať, ako ju podporuje, akú má mediálnu podporu“. Uvedené výroky považoval žalobca za nepravdivé a skresľujúce, a preto žalovaného požiadal listom doručeným mu dňa 11.12.2018 o ich opravu v zmysle § 21 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. v znení: „Dňa 11.11.2018 bola v Televízii TA3 odvysielaná relácia „V politike“, v ktorej odznel nasledovný výrok: „Ak máme tu firmu ESET, ktorá vlastní Progresívne Slovensko a financuje všetkých kandidátov od prezidenta cez všetkých ostatných, že je to veľmi nebezpečný jav pre spoločnosť, v kontexte toho, že tieto firmy často disponujú aj návykmi a informáciami o správaní spotrebiteľov.“ Tento výrok je nepravdivý. Spoločnosť ESET nevládni, ani nefinancuje politickú stranu Progresívne Slovensko. Spoločnosť ESET nefinancuje žiadnych kandidátov do volených funkcií. Spoločnosť ESET neposkytuje žiadne údaje akýmkoľvek politickým stranám, či kandidátom, ani ich nijakým spôsobom neuchováva, ani neanalyzuje za účelom využitia v politickej súťaži, resp. iným zákonom odporujúcim spôsobom“. Žalovaný žiadosti o uverejnenie opravy nevyhovел z dôvodov, ktoré opísal v odpovedi zo dňa 20.12.2018. Mal za to, že výrok nebol odpoveďou na otázku moderátora relácie, keď JUDr. Andrej Danko vyslovil vlastný skutkový záver a hodnotiaci úsudok, ktorý následne moderátor relácie žiadnym spôsobom nepotvrdil, nehodnotil, ani k nemu neprijal žiaden záver. Išlo teda o nezávislý výrok fyzickej osoby, ktorý nereprezentoval vysielateľa televíznej programovej služby, a preto jeho výrok, resp. žiaden výrok nemožno spájať s programovou službou TA3, ani s ním ako vysielateľom. JUDr. Andrej Danko sa zúčastnil relácie spolu s inými hosťami, vo vzťahu ku ktorým nebolo jeho postavenie ničím výnimočné, bol mu poskytnutý rovnaký priestor na vyjadrenie. Zároveň bol žalovaný toho názoru, že pokiaľ JUDr. Andrej Danko v naživo vysielanej relácii vyslovil výrok, ktorým sa žalobca cítil byť poškodený, mal vyvodzovať zodpovednosť voči nemu, a nie voči vysielateľovi relácie, nakoľko za skutkové tvrdenia a hodnotiace úsudky vyslovené priamo tretími osobami ho nemožno brať na zodpovednosť; vyjadrenia JUDr. Andreja Danka pritom požívali ochranu slobody prejavu podľa článku 26 Ústavy Slovenskej republiky.

4. Následne konajúci súd ustálil, že medzi žalobcom a žalovaným neboli sporné žiadne zo skutkových tvrdení žalobcu ohľadne odvysielania diskusnej televíznej relácie „V politike“ dňa 11.11.2018, v ktorej JUDr. Andrej Danko vyslovil dotknutý výrok, ani že žalovaný žiadosti žalobcu o uverejnenie (zrejme mal na mysli odvysielanie - pozn. odvolacieho súdu) opravy nevyhovel, o čom ho informoval v liste zo dňa 20.12.2018. Spornou podľa mienky konajúceho súdu ostala otázka, či má žalovaný ako vysielateľ povinnosť uverejniť opravu výroku JUDr. Andreja Danka v požadovanom znení. V odpovedi na ňu musel prisvedčiť, že žalovaný nie je zodpovedným subjektom, ale iba prostredníkom medzi pôvodcom údajne nepravdivých a pravdu skresľujúcich výrokov JUDr. Andreja Danka o žalobcovi a verejnosťou. Právo na opravu v zmysle § 21 zákona č. 308/2000 Z.z. slúži na to, aby vysielateľ, ktorý vo vysielaní svojej programovej služby sprostredkoval verejnosti namietané nepravdivé a pravdu skresľujúce údaje, mal povinnosť po doručení žiadosti dotknutou osobou, odvyselať ich opravu. Ak však fyzická osoba ako hosť televíznej relácie v priamom prenose, vo vlastnom mene vysloví svoj názor, je neprípustné, aby tento výrok následne vysielateľ vo vlastnom mene, t.j. v mene vysielateľa opravil alebo ho označil za nepravdivý. Ustanovenie § 21 zákona č. 308/2000 Z.z. teda nemôže zakladať povinnosť vysielateľa, aby vo vlastnom mene označil výroky vyslovené osobne JUDr. Andrejom Dankom za nepravdivé a ani tieto tvrdenia vo vlastnom mene opraviť. Na uvedenom základe, za aplikácie § 21 ods. 1, ods. 3 až ods. 7, ods. 9, ods. 10 zákona č. 308/2000 Z.z. dospel súd prvej inštancie k záveru, že na strane žalovaného absentuje pasívna vecná legitímácia.

5. Súd prvej inštancie záverom dodal, že i keby žalovaný bol vo veci pasívne vecne legitimovaný, nemohol by žalobe vyhovieť, nakoľko žalobca mal právo požadovať odvysielanie opravy v rovnakom programe, a to takým spôsobom, aby táto bola formou a rozsahom primeraná odvysielaniu napadnutých údajov, čo znamenalo, že mal žiadať žalovaného o poskytnutie rovnakého vysielacieho priestoru a v jeho rámci sprostredkovať verejnosti jeho reakciu ako osoby dotknutej odvysielaním nepravdivých údajov.

6. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) tak, že v konaní plne úspešnému žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. a navrhol ho zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Dôvodil, že konajúci súd posúdil po právnej stránke nesprávne otázku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, keďže nepochopil rozdiel medzi žalobou o odvysielanie opravy na jednej strane a žalobou na ochranu osobnosti, či podnetom na Radu pre vysielanie a retransmisiu pre porušenie povinnosti vysielateľa na strane druhej; podanú žalobu pritom nesprávne interpretoval ako žalobu na ochranu osobnosti. Žaloba na ochranu osobnosti podľa zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) je inštitútom na vyvodenie občianskoprávnej zodpovednosti za protiprávne konanie, a preto žalovaným subjektom je ten, ktorý sa protiprávneho konania dopustil; v predmetnom prípade by ním bol JUDr. Andrej Danko ako autor dotknutých výrokov. Žalobca však žalobu o ochranu osobnosti nepodal, nepodal ani podnet na Radu pre vysielanie a retransmisiu, ktorý slúži len na vyvodenie administratívnoprávnej zodpovednosti za protiprávne konanie a neposkytuje nápravu utrpenej ujmy, ale žiadal o uloženie povinnosti odvyselať opravu podľa § 21 zákona č. 308/2000 Z.z. Žaloba o odvysielanie opravy pritom neslúži na vyvodzovanie zodpovednosti za protiprávne konanie, ale je nástrojom ochrany dotknutej osoby pred nepravdivými alebo pravdu skresľujúcimi informáciami šírenými prostredníctvom televízneho alebo rozhlasového vysielania, a to bez ohľadu na to, kto je pôvodcom týchto informácií. Touto žalobou si nevyvodzuje žiadnu právnu zodpovednosť voči žalovanému ako vysielateľovi za odvysielané výroky JUDr. Andreja Danka. Žalobca podotkol, že právna úprava zákona č. 308/2000 Z.z. nerozlišuje z pohľadu práva na opravu, či informácie vyslovil zamestnanec vysielateľa alebo hosť, či ich osoba vyslovila vo vlastnom mene alebo v mene cudzom a či sa tak stalo v živom vysielaní alebo zo záznamu. Preto i v danej veci je rozhodujúce to, že žalovaný ako vysielateľ odvysielal údaj o jeho osobe, ktorým bol presne určený svojím menom, pričom tento údaj nebol pravdivý. Na základe splnenia týchto podmienok mu potom vzniklo voči žalovanému právo na odvysielanie opravy, a preto žalovaného treba považovať nepochybne za pasívne vecne legitimovaného v konaní. Pasívne vecne legitimovaným subjektom nemôže byť osoba, ktorá predmetný údaj vo vysielaní vyslovila, ani moderátor relácie alebo iná osoba, ale len osoba, ktorá má status vysielateľa, predmetný údaj odvysielala a zároveň nevyhovela jeho žiadosti o zverejnenie opravy. V konaní nebolo sporné, že údaj o jeho osobe odvysielal práve žalovaný a tento nevyhovel jeho žiadosti o opravu; žalovaný teda vystupoval v konaní správne ako strana sporu a konajúci súd

mal posudzovať výlučne to, či neexistovala niektorá z okolností taxatívne vymedzených v § 21 ods. 9 písm. a) až d) zákona č. 308/2000 Z.z. Záver konajúceho súdu o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného potom nemá oporu v zákone.

8. Žalobca ďalej uviedol, že žalovaný v konaní netvrdil, že by údaje ním odvysielané boli pravdivé a neskresľujúce pravdu, keď procesnú obranu založil na tom, že žiadnu svoju právnu povinnosť neporušil, a preto nie je povinný odvyselať opravu; táto obrana však bola podľa mienky žalobcu zbytočná, nakoľko nikdy netvrdil, že by mal uverejniť opravu preto, lebo predtým porušil nejakú právnu povinnosť. Za jediné porušenie pritom žalobca považoval to, že na jeho žiadosť neodvysielal opravu, čím splnil podmienku na založenie svojej vecnej legitímácie v spore. Ak by mala platiť logika súdu prvej inštancie, potom by sa právo na opravu podľa § 21 zákona č. 308/2000 Z.z. mohlo vzťahovať výlučne na výroky vyslovené osobami konajúcimi v mene vysielateľa a aj to len, ak by nešlo o živé vysielanie; takéto obmedzenie práva na opravu však zákon č. 308/2000 Z.z. nepozná.

9. Žalobca sa v zásade stotožnil s názorom konajúceho súdu v tom, že žalovaný nemôže byť povinný vo vlastnom mene označiť odvysielané výroky JUDr. Andreja Danka za nepravdivé, a tieto vo vlastnom mene opraviť; napokon o uloženie takej povinnosti ani nežiadal. Zdôraznil, že oprava je vždy výrokom osoby dotknutej predchádzajúcim odvysielaním nepravdivého alebo pravdu skresľujúceho údaj a vysielateľ má len zákonnú povinnosť tento výrok odvyselať, nie uvádzať výroky vo vlastnom mene; za taký výrok by sa mohlo považovať ospravedlnenie na základe žaloby o ochranu osobnosti. Žalobca sa však nestotožnil s úvahou konajúceho súdu uvedenou v bode 19. napadnutého rozsudku. Zákon č. 308/2000 Z.z. nezužuje formu odvysielania opravy a nestanovuje žalobcovi, aby mohol žiadať len o poskytnutie rovnakého vysielacieho priestoru, t.j. aby bol pozvaný do rovnakej relácie, v akej bol zverejnený nepravdivý údaj a v nej mu žalovaný umožnil odprezentovať svoje stanovisko. Citovaný zákon totiž stanovuje, že oprava musí byť odvysielaná v rovnakom programe alebo v rovnakom vysielacom čase ako napadnutý údaj, a to takým spôsobom, aby bola svojou formou a rozsahom primeraná odvysielaniu napadnutých údajov. Vzhľadom na to, že žalobca nemal potrebu zasahovať do vysielacej a programovej štruktúry žalovaného viac než bolo nevyhnutné a primerané na to, aby dosiahol účel opravy, navrhol opravu, ktorá je vecná a rozsahovo minimalistická. V tejto súvislosti pritom žalobca doplnil, že súd prvej inštancie v rámci ústne vyhláseného rozsudku a jeho odôvodnenia ani náznakom nespomenul záver o tom, že žalobe nemožno vyhovieť i z dôvodu, že mal právo žiadať od vysielateľa len poskytnutie rovnakého vysielacieho priestoru a v jeho rámci sprostredkovať jeho reakciu ako osoby dotknutej odvysielaním nepravdivých údajov. Na strane druhej na ústnom pojednávaní sa odvolával na bližšie nešpecifikovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva podporujúcu jeho závery, ktorú však napokon v písomnom vypracovaní rozsudku neuviedol.

10. Žalovaný sa vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu stotožnil s názorom konajúceho súdu, že nebol povinný odvyselať opravu požadovanú žalobcom, nakoľko nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom. Medzi jeho práva a povinnosti pritom primárne patrí odvyselať programy slobodne a nezávisle a do ich obsahu zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach. V záujme dodržania týchto povinností nemohol zasiahnuť do priamych vyjadrení diskutujúcich osôb. Na uvedenom základe mal žalovaný za to, že žalobcovi nevzniklo právo na opravu z titulu jeho „preváženia“ silnejším právom, a to právom na slobodu prejavu a šírenie informácií. Žalovaný úplne legitímne uprednostnil právo na slobodu prejavu a šírenie informácií a do priamo prednášaných vyjadrení pozvaných osôb žiadnym spôsobom nezasahoval, rešpektujúc ochranu slobody prejavu, ktorá je prioritnejšia ako právo na opravu. V mediálnej sfére pritom bežne prichádza k stretu dvoch alebo viacerých práv, a preto je potrebné posúdiť, ktoré z kolidujúcich práv je silnejšie tzv. testom proporcionality.

11. Žalovaný uzavrel, že by bolo nesprávne vyvodzovať voči nemu zodpovednostné nároky v situácii, kedy za odvysielané informácie nezodpovedá, nemohol ich zákonným spôsobom korigovať a keď uprednostnil právo na slobodu prejavu jedného z troch najvyšších ústavných činiteľov Slovenskej republiky.

12. Žalobca v reakcii na vyjadrenie žalovaného považoval jeho argumentáciu za irelevantnú, založenú na nepochopení rozdielu medzi uplatňovaním práva na opravu na strane jednej a uplatňovaním občianskoprávnej zodpovednosti a práva na ochranu osobnosti na strane druhej. V konaní sa nedomáhal, aby žalovaný zasahoval do prejavu predneseného JUDr. Andrejom Dankom alebo akokoľvek vstupoval do obsahu odvysielaného programu, v ktorom odznel dotknutý výrok, keď len žiadal

o zverejnenie opravy za účelom neutralizácie dopadov nepravdivých výrokov na jeho osobu. V prípade konania o zverejnenie opravy ide o vyváženie práva na slobodu prejavu osoby, ktorej nepravdivé výroky boli odvysielané s právom na slobodu prejavu osoby, ktorá týmito výroky bola dotknutá; zverejnenie opravy nijako nezasahuje do práva na slobodu prejavu a šírenie informácií, keď len poskytuje žalobcovi priestor na realizáciu jeho vlastnej slobody prejavu a práva na šírenie informácií v zákonom stanovenom rozsahu a forme.

13. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 03.02.2020 v plnom rozsahu zotrval na doterajších vyjadreniach a argumentácii. Mal za to, že by bolo nelegitímne vyvodzovať voči nemu zodpovednostné nároky na odvysielanie opravy v prípade, kedy za odvysielané informácie nezodpovedá, nemohol ich zákonným spôsobom korigovať a nezasiahol do základného ústavného práva na slobodu prejavu jedného z troch najvyšších ústavných činiteľov Slovenskej republiky. Záverom podotkol, že na stretnutí právnych zástupcov strán sporu pred začatím súdneho konania ponúkal žalobcovi priestor na realizáciu jeho slobody prejavu, keď prejavil ochotu dohodnúť sa na poskytnutí mediálneho priestoru vo vysielaní TA3, ktorého náplňou by bolo vyjadrenie žalobcu k problematike vyslovenej JUDr. Andrejom Dankom. I napriek tomu, že právny zástupca žalobcu zo stretnutia odchádzal s tým, že návrh prediskutuje so žalobcom a oznámi mu svoje stanovisko, podal žalobu na odvysielanie opravy, v ktorej sa domáha len toho, čo mu už žalovaný predtým ponúkol.

14. Žalobca v podaní zo dňa 24.02.2020 poprel, že by mu žalovaný ponúkol zverejnenie opravy, ktorej sa domáha v prebiehajúcom konaní. Žalovaný síce prejavil ochotu poskytnúť priestor na vyjadrenie jeho zástupcovi, avšak v relácii iného zamerania, v inom vysielacom čase a s iným okruhom divákov, než bola hlavná politická diskusná relácia, v ktorej došlo k odvysielaniu nepravdivých a pravdu skresľujúcich výrokov na jeho osobu. Takýto návrh tak celkom zjavne nespĺňal zákonné podmienky podľa § 21 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z.z., a preto bol pre neho neakceptovateľný.

15. Odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a contrario a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, nakoľko nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani zmenu.

16. Podľa § 21 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z., ak bol vo vysielaní odvysielaný nepravdivý alebo pravdu skresľujúci údaj o právnickej osobe alebo o fyzickej osobe, ktorú možno na základe tohto údajá presne určiť, táto právnická osoba alebo fyzická osoba má bez ohľadu na svoju štátnu príslušnosť, miesto trvalého pobytu alebo dlhodobého pobytu právo požadovať odvysielanie opravy bezplatne. Vysielateľ je povinný na žiadosť tejto osoby opravu uverejniť.

17. Podľa § 21 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z.z. vysielateľ je povinný odvyselať opravu v rovnakom programe, ako bol uverejnený napadnutý údaj, alebo v rovnako hodnotnom vysielacom čase, a to takým spôsobom, aby oprava bola formou a rozsahom primeraná odvysielaniu napadnutých údajov.

18. Podľa § 21 ods. 6 zákona č. 308/2000 Z.z. vysielateľ je povinný odvyselať opravu bezplatne, s výslovným označením „oprava“ a s uvedením mena a priezviska fyzickej osoby alebo názvu právnickej osoby, ktorá o odvysielanie opravy požiadala.

19. Podľa § 21 ods. 7 zákona č. 308/2000 Z.z. vysielateľ je povinný odvyselať opravu do ôsmich dní odo dňa doručenia žiadosti o uverejnenie opravy.

20. Podľa § 21 ods. 10 zákona č. 308/2000 Z.z. ak vysielateľ neodvysela opravu vôbec alebo nedodrží podmienky podľa odsekov 5 až 8, o povinnosti odvyselať opravu rozhodne súd na návrh osoby, ktorá o opravu žiadala.

21. Prostredníctvom práva na opravu sa môže fyzická alebo právnická osoba domôcť odvysielania opravy nepravdivých alebo pravdu skresľujúcich údajov, odvysielaných v rámci rozhlasovej alebo televíznej programovej služby, vrátane internetového vysielania. Zákon č. 308/2000 Z.z. na vznik takého práva nevyžaduje, aby boli výroky o nesprávnych skutočnostiach poškodené oprávnené záujmy, česť

alebo dobré meno takej osoby, keď za postačujúce považuje odvysielanie nepravdivého alebo pravdu skresľujúceho údajja o tejto osobe. V takom prípade má fyzická alebo právnická osoba právo v lehote 30 dní odo dňa odvysielania napadnutých údajov, písomne požiadať vysielateľa o odvysielanie opravy, z ktorej musí byť zrejmé, v čom spočívala nepravdivosť údajov, prípadne skreslenie pravdy, a musí v nej byť obsiahnutý návrh znenia opravy. V prípade, že vysielateľ žiadosti o opravu vyhovie, je povinný odvyselať opravu v rovnakom programe alebo v rovnakom hodnotovom čase tak, aby oprava bola formou a rozsahom primeraná odvysielaniu napadnutých údajov, a to v lehote ôsmich dní odo dňa doručenia žiadosti o uverejnenie opravy. V opačnom prípade, t.j. keď vysielateľ opravu neodvysielal alebo nedodrží zákonom stanovené podmienky, o povinnosti odvyselať opravu rozhodne súd, na návrh osoby, ktorá o opravu požiadala.

22. V danej veci je predmetom konania žaloba o odvysielanie opravy za výroky odvysielané v programovej službe TA3, v relácii „V politike“ dňa 11.11.2018, ktoré ohľadne žalobcu predniesol JUDr. Andrej Danko. Je nesporné, že žalobca pred podaním žaloby splnil všetky predpoklady stanovené zákonom č. 308/2000 Z.z., keď v zákonom stanovenej lehote požiadal žalovaného o odvysielanie opravy za dotknutý výrok, žalovaný jeho žiadosti nevyhovel a žalobca sa v súlade s ustanovením § 21 ods. 10 a 11 citovaného zákona dožadoval uloženia povinnosti žalovanému odvyselať opravu zo strany konajúceho súdu. Súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol dospejúc k záveru, že žalovaný nie je v spore pasívne vecne legitimovaný, ktorý záver napadol odvolaním žalobca; jeho odvolacej argumentácii možno priznať úspech.

23. Je zrejmé a v konaní nebolo sporné, že dotknutý výrok, v súvislosti s ktorým žalobca žiadal o uverejnenie opravy, bol odvysielaný v televíznej programovej službe TA3, ktorej vysielateľom je obchodná spoločnosť C.E.N. s.r.o., t.j. žalovaný. I keď predmetný výrok predniesol JUDr. Andrej Danko, ako osoba odlišná od moderátora alebo zamestnanca programovej služby, realizujúc slobodu prejavu a žalovaný jeho vyjadreniu nemohol nijako zabrániť, resp. ho ovplyvniť (ktorá okolnosť by mohla byť predmetom posúdenia z hľadiska dôvodov, pre ktoré vysielateľ nemá povinnosť odvyselať opravu v zmysle § 21 ods. 9 zákona č. 308/2000 Z.z.) uvedené samo o sebe nemá vplyv na postavenie žalovaného ako vysielateľa (§ 2 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z.), ktorý v prípade splnenia podmienok definovaných v zákone č. 308/2000 Z.z. je tou osobou, na ktorú je žalobca ako osoba dotknutá (§ 21 ods. 1 citovaného zákona), oprávnený sa obrátiť so žiadosťou o odvysielanie opravy. Možno súhlasiť s argumentáciou žalobcu, že v prípade práva na opravu uplatneného v zmysle § 21 zákona č. 308/2000 Z.z. vzniká hmotnoprávny vzťah medzi osobou dotknutou odvysielanými nepravdivými a/alebo skresľujúcimi údajmi, dožadujúcou sa opravy (tu žalobca) a na strane druhej vysielateľom televíznej programovej služby, v ktorej boli také údaje vyslovené, resp. prednesené (tu žalovaný). Pasívne vecne legitimovaným subjektom nemôže byť osoba, ktorá dotknutý výrok vo vysielaní vyslovila, ani moderátor relácie alebo iná osoba, ale len osoba, ktorá má status vysielateľa, predmetný údaj odvysielala a zároveň nevyhovela žiadosti o zverejnenie opravy; žalovaný je pasívne vecne legitimovaný v spore, keďže tieto atribúty spĺňa. V tejto súvislosti nemožno prehliadnuť, že vysielateľ je v súlade s ustanovením § 21 ods. 6 zákona č. 308/2000 Z.z. povinný odvyselať (nie uverejniť) opravu s výslovným označením „oprava“ a s uvedením názvu právnickej osoby, ktorá o odvysielanie opravy požiadala, z čoho možno vyvodiť, že opravu nevykonáva vo vlastnom mene, ako nesprávne uviedol súd prvej inštancie, ale na žiadosť (v mene) dotknutej osoby.

24. Odvolací súd sa nestotožnil ani s tvrdením konajúceho súdu, že žalobe nemohol vyhovieť i z dôvodu, že žalobca mal právo dožadovať sa opravy formou a rozsahom primeranej odvysielaniu dotknutého výroku, t.j. mal len právo žiadať o poskytnutie vysielacieho priestoru, v ktorom by žalovaný verejnosti sprostredkoval jeho reakciu na nepravdivé údaje; také tvrdenie nemá totiž oporu v ustanoveniach zákona č. 308/2000 Z.z. Je pravdou, že jedným z kritérií na odvysielanie opravy vysielateľom je i spôsob jej odvysielania, tak aby táto bola formou a rozsahom primeraná odvysielaniu napadnutých údajov. Žalobca ako osoba dotknutá odvysielanými údajmi realizoval svoje oprávnenie a žiadal o opravu v rovnakej programovej relácii („v politike“), vysielanej televíznou programovou službou TA3, ktorej vysielateľom je žalovaný, a teda spôsobom súladným s podmienkami podľa § 21 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z.z. Uvedené pritom vyslovil odvolací súd bez toho, aby akýmkoľvek spôsobom posudzoval právne postavenie žalobcu ako osoby, o ktorej mal byť odvysielaný nepravdivý alebo pravdu skresľujúci údaj, príp. prezumoval výsledok sporu; ten bude napokon závisieť od posúdenia tých okolností, z ktorých žalobca vyvodzuje dôvodnosť svojho nároku.

25. Pokiaľ žalobca v tejto súvislosti namietal, že v rámci ústne vyhláseného rozsudku a jeho odôvodnenia súd prvej inštancie nespomenul, že žalobe nemožno vyhovieť i z dôvodu, že mal žiadať od vysielateľa len poskytnutie rovnakého vysielacieho priestoru a v jeho rámci sprostredkovať jeho reakciu ako osoby dotknutej odvysielaním nepravdivých údajov, odvolací súd udáva, že v zmysle § 219 ods. 4 C.s.p. platí princíp viazanosti súdu vyhláseným rozsudkom. Zákonným následkom vyhlásenia rozsudku je viazanosť súdu vyhláseným výrokom, čo znamená, že ho konajúci súd už nemôže sám zmeniť a v písomnom vyhotovení rozsudku musí byť znenie výroku zhodné s výrokom vyhláseným. Napriek tomu, že Civilný sporový poriadok ukladá súdu po vyhlásení rozsudku tento aj odôvodniť, z povahy veci vyplýva, že ústne odôvodnenie v zásade nebude doslovne totožné s odôvodnením uvedeným v písomnom vyhotovení rozsudku. Uvedená skutočnosť však neznamená, že súd sa môže v odôvodnení písomného vyhotovenia rozsudku ľubovoľne odchýliť od odôvodnenia uvedeného ústne po vyhlásení rozsudku. Ústavne súladný výklad § 219 ods. 4 C.s.p. v spojení s obsahom základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé konanie, ktorých súčasťou je právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, vedie k záveru, že od súdu možno legitímne očakávať zhodu ústneho odôvodnenia a písomného odôvodnenia v kľúčových aspektoch prejednávanej veci, t. j. podstata stanoviska súdu k zásadným argumentom strany, prípadne zákonné ustanovenia, ktoré boli základom pre rozhodnutie vo veci samej, by mali byť zhodné v ústnom odôvodnení a v písomnom odôvodnení (k tomu náleží Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. IV. ÚS 58/2018).

26. Po vypočutí zvukového záznamu z pojednávania súdu prvej inštancie, na ktorom vyhlásil napadnutý rozsudok a tento ústne odôvodnil, odvolací súd nevhľadol, že by sa ústne odôvodnenie podstatným spôsobom odlišovalo od jeho písomného znenia, keď jeho základom bol stručný záver o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného. Názor, podľa ktorého mal žalobca zvoliť iný spôsob docielenia opravy dotknutého výroku, ktorý súd prvej inštancie uviedol len v bode 19. odôvodnenia (a nie i pri ústnom odôvodnení) rozsudku treba považovať len za dovetok podporujúci jeho záver o nedôvodnosti žaloby, na ktorý napokon žalobca reagoval argumentáciou uvedenou v odvolaní, čím využil svoje právo a namietal jeho nesprávnosť; uvedené preto nemalo za následok porušenie jeho procesných práv.

27. Vychádzajúc z vyššie uvedeného možno uzavrieť, že záver konajúceho súdu o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v spore nemožno považovať za správny; žalovaný má status vysielateľa, dotknutý výrok odvysielal a zároveň nevyhovел žiadosti žalobcu o odvysielanie opravy, a preto je pasívne vecne legitímovaný v konaní o odvysielanie opravy. Zároveň, súd prvej inštancie, bez opory v ustanoveniach zákona č. 308/2000 Z.z. vyhodnotil za neprimeraný spôsob realizácie oprávnenia žalobcu žiadať o opravu, hoci tento požadoval opravu v rovnakej programovej relácii, vysielanej televíznou programovou službou TA3, ktorej vysielateľom je žalovaný, a teda spôsobom súladným s podmienkami podľa § 21 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z.z.; následne žalobcu ako nedôvodnú zamietol, bez toho, aby sa zaoberal jej vecnou stránkou. Nakoľko vytknuté nedostatky nemožno odstrániť v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V novom konaní bude súd prvej inštancie povinný riadiť sa právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným vyššie, ktorým je v zmysle § 391 ods. 2 C.s.p. viazaný. Súd prvej inštancie opätovne preskúma dôvodnosť nároku žalobcu na odvysielanie opravy, zohľadniac pritom žalobcom uplatnené prostriedky procesnej obrany a žalovaným uplatnené prostriedky procesného útoku, ktoré podľa obsahu možno vnímať i z hľadiska (ne)existencie dôvodov, pre ktoré vysielateľ nemá povinnosť odvysielat' opravu v zmysle § 21 ods. 9 zákona č. 308/2000 Z.z.; svoje závery o skutkových zisteniach a právnom posúdení veci odôvodní spôsobom zodpovedajúcim § 220 ods. 2 C.s.p.

28. Súd prvej inštancie v novom rozhodnutí rozhodne i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 262 ods. 1, § 396 ods. 3 C.s.p.).

29. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).